

گاهشمار رویدادهای تاریخ معاصر فلسطین

(۱۸۶۰ - ۲۰۱۰)

نویسنده :

دکتر عزت ملا ابراهیمی

دانشیار دانشگاه تهران

www.ketab.ir

بنام کسی کآفرید از عدم

انتشارات امید مجد

بانسان عطا کرد فکر و قلم

ملا ابراهیمی ، عزت ، ۱۳۴۲
گاهشمار رویدادهای تاریخ معاصر فلسطین (۱۸۶۰-۲۰۱۰)، نویسنده: عزت ملا ابراهیمی
تهران : امید مجد، ۱۳۹۰
۶۴۰ص
۷-۲۶-۷۹۱۵-۹۶۴-۹۷۸
فیا
فلسطین- تاریخ- قرن ۲۰م- سالشمار
۲گم/۱۱۷DS
۹۵۶/۹۴
۱۰۶۹۷۴۶

شناسنامه :

نام کتاب : گاهشمار رویدادهای تاریخ معاصر فلسطین

(۱۸۶۰ - ۲۰۱۰)

نویسنده : دکتر عزت ملا ابراهیمی

نوبت چاپ : اول ، زمستان ۱۳۸۹

تیراژ : ۱۰۰۰ نسخه

ناشر : نشر امید مجد

چاپ و صحافی : موسسه فرهنگی نشاط

شابک ۷-۲۶-۷۹۱۵-۹۶۴-۹۷۸

قیمت : ده هزار تومان

آدرس: تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، کوچه شهید فاتحی، پلاک ۲

واحد ۱۱ - دورنگار: ۶۶۴۹۴۰۸۵ تلفن: ۶۶۹۶۱۶۳۷

سایت: www.omidmajd.com پست برقی: info@omidmajd.com

۹	پیشگفتار
۱۱	گاه‌شمار
۳۸۰	فهرست مقالات
۳۸۰	آتش‌بس
۳۸۰	آژانس یهود
۳۸۱	آنروا
۳۸۱	ابراهیم طوقان
۳۸۲	ابراهیم غوشه
۳۸۲	ابراهیم مقادمه
۳۸۳	ابوایاد (صلاح خلف)
۳۸۴	ابوجهاد (خلیل الوزير)
۳۸۶	ابوعلی مصطفی
۳۸۶	ابوموسی (سعید موسی)
۳۸۷	ابونضال (صبری بنا)
۳۸۷	احسان عباس
۳۸۸	احمد جبرائیل
۳۸۹	احمد سعادات
۳۹۰	احمد شقیری
۳۹۱	احمد قریع (ابوعلاء)
۳۹۲	احمد یاسین
۳۹۳	ادوارد سعید
۳۹۴	ارتش آزادی‌بخش فلسطین
۳۹۵	ارتش نجات
۳۹۵	اسحاق موسی حسینی
۳۹۶	اسعد بیوض تمیمی

۳۹۷	اسماعیل ابوشنب
۳۹۸	اسماعیل هنيه
۳۹۹	اعلاميه بالفور
۴۰۰	اکرم زعیترا
۴۰۱	امیل جیبی
۴۰۲	انجمنهای اسلامی مسیحی
۴۰۳	ایرگون
۴۰۳	توفیق زیاد
۴۰۴	پروندههای حکمای یهود
۴۰۴	جبرا ابراهیم جبرا
۴۰۵	جبهه آزادیبخش فلسطین
۴۰۵	جبهه خلق برای آزادی فلسطین
۴۰۶	جبهه خلق برای آزادی فلسطین - فرماندهی کل -
۴۰۷	جبهه دمکراتیک برای آزادی فلسطین
۴۰۸	جبهه نجات ملی
۴۰۸	جمال پاشا
۴۰۹	جمال منصور
۴۰۹	جنبش جهاد اسلامی
۴۱۰	جهاد مقدس
۴۱۱	جورج حبش
۴۱۲	حزب استقلال عربی
۴۱۳	حزب دفاع ملی
۴۱۴	حزب عربی فلسطین
۴۱۵	حزب ملی عربی
۴۱۵	حکومت ملی فلسطین
۴۱۶	حماس
۴۱۷	خالد مشعل

۴۱۸	خلیل بیدس
۴۱۹	رائد صلاح
۴۲۰	رمضان عبدالله
۴۲۰	ساف
۴۲۰	سمیح قاسم
۴۲۱	صلاح شحاده
۴۲۲	طرح کنت برنادوت
۴۲۳	عادل زعیر
۴۲۳	عبدالعزیز رنتیسی
۴۲۴	عبدالعزیز عوده
۴۲۵	عبدالقادر حسینی
۴۲۶	عبدالمجید دودین
۴۲۶	عزالدین قسام
۴۲۷	عزیز دویک
۴۲۸	عکرمه صبری
۴۲۹	علی حسن سلامه
۴۲۹	عماد عقل
۴۳۰	غسان کنفانی
۴۳۱	فاروق قدومی
۴۳۲	فتح
۴۳۳	فتحی شقانی
۴۳۳	فدوی طوقان
۴۳۴	کتاب سفید پاسفیلد
۴۳۵	کمال ناصر
۴۳۶	کمیته پاسداری از سواحل و مرزها
۴۳۶	کمیسیون سلطنتی پیل
۴۳۷	کنفرانس بلودان

۴۳۷	کنگره بال
۴۳۸	گروه آزادی‌بخش ملی
۴۳۸	لیلا خالد
۴۳۹	محمد امین حسینی
۴۴۲	محمد روحی خالیدی
۴۴۲	محمد عزت دروزه
۴۴۳	محمود درویش
۴۴۴	محمود زهار
۴۴۵	محمود عباس (ابومازن)
۴۴۶	محمود مبخوح
۴۴۷	مروان برغوثی
۴۴۷	معین بسیسو
۴۴۸	موسی ابو مرزوق
۴۴۹	موسی کاظم حسینی
۴۴۹	نایف حواتمه
۴۵۱	هارون هاشم رشید
۴۵۱	هانی عابد
۴۵۲	ودیع حداد
۴۵۲	یاسر عرفات
۴۵۴	یحیی عیاش
۴۵۵	یوسف خطیب
۴۵۶	کتابنامه

پیشگفتار

«به همه کشورهای اسلامی و جمیع مسلمانان در مشرق و مغرب زمین اعلام می‌کنم که مسلمانان شیعه دشمن رژیم صهیونیستی و مزدوران آنها هستند.»

از فرمایشهای امام خمینی (ره)

با شروع جنگ جهانی اول و تضعیف دولت عثمانی چرخشی در سیاست صهیونیستها پدید آمد و آنان توجه خود را به استعمار پیر انگلیس معطوف ساختند. بدین امید که پس از شکل‌گیری نیروهای جدید در صحنه بین‌المللی با اتکا به دولت استعماری بریتانیا منافع خود را در فلسطین حفظ نمایند. انگلیس نیز که پس از جنگ می‌کوشید تا با سیطره ناوگان قدرتمند خود بر آبهای منطقه خاورمیانه، سدی در برابر مطامع استعماری دیگر قدرتهای اروپایی پدید آورد، این فرصت را مغتنم شمرد و کوشید تا با تحکیم و گسترش نفوذ یهودیان در فلسطین به مقاصد استعماری خود جامعه عمل پوشد.

دیری نپایید که در نوامبر ۱۹۱۷ اعلامیه بالفور را درخصوص حق تأسیس «میهن ملی یهود در فلسطین» به تصویب رساند. این اعلامیه بارزترین مظهر اتحاد نامقدسی بود که میان بریتانیا و جنبش صهیونیسم صورت می‌گرفت. از آن پس پشتیبانی و حمایت بی‌دریغ انگلیس سبب شد تا یهودیان از تمامی امکانات موجود برای سیطره بر فلسطین بهره‌گیرند. بعدها با اعلام قیمومت بریتانیا بر فلسطین که در مه ۱۹۲۰ از تصویب جامعه ملل گذشت و نیز انتصاب هربرت ساموئل، سیاستمدار معروف یهودی، به عنوان نخستین کمیسر عالی انگلیس در فلسطین، راه برای تسلط همه‌جانبه یهود بر این مرز و بوم هموار گردید. آنان با حمایت دولت قیمومت طرح مشترکی را تدوین کردند که اشغال تدریجی فلسطین پایه و اساس آن بود و با تشویق یهود به مهاجرت و انتقال اراضی اعراب تحقق می‌یافت. بدینسان تلاشها، جانفشانیها و دلاوریهای فلسطینیان در راه خشی ساختن دسیسه‌های استعماری سودی نبخشید و سرانجام در ۱۹۴۸ دولت نامشروع رژیم صهیونیستی با اتکا به سرنیزه انگلیس پا به عرصه وجود نهاد.

ما نیز به نوبه خود برای ارج نهادن به مبارزات به حق ملت فلسطین کوشیدیم تا به ارائه اطلاعاتی درباره تاریخ معاصر این سرزمین دست زنیم. این اطلاعات به صورت گاهشمار رویدادها تهیه و تدوین و در اختیار علاقمندان قرار گرفته است تا به سرعت قابل دسترسی باشد. در این پژوهش، رویدادهای تاریخ فلسطین به ترتیب توالی زمان تنظیم شده‌اند. مقطع زمانی مورد بررسی ما از سال

۱۸۶۰ میلادی یعنی آغاز نخستین تلاشهای استعماری صهیونیسم تا حال حاضر را در بر می‌گیرد. برای تألیف این گاهشمار، تعداد قابل ملاحظه‌ای از منابع مختلف فارسی، عربی و لاتین مورد استفاده قرار گرفته‌اند، که پس از استخراج اطلاعات مورد نیاز به تهیه فیش، بازبینی، تصحیح، تکمیل و ویرایش آنها پرداخته‌ایم. برای تعیین تاریخ دقیق رویدادها نهایت دقت و تلاش لازم را بعمل آورده‌ایم و کوشیده‌ایم تا اختلافاتی را که گاه در نقل حوادث و جزئیات آنها در منابع مختلف وجود داشت، با مراجعه به منابع اصلی و دست اول برطرف کنیم. تاریخهای استفاده در این پژوهش به طور مشترک بر مبنای سال میلادی تنظیم شده‌اند تا امکان تطبیق آن برای پژوهشگران آسان‌تر باشد.

پس از تدوین گاهشمار، درباره آن دسته از تحولات تاریخی که بر روند حوادث فلسطین تأثیر به سزایی داشتند، مقالاتی به اختصار تألیف و بر اساس ترتیب الفبایی تنظیم شده است. این مقالات مردان عمل و اندیشه، نخبگان سیاسی و تاریخی، سازمانها، گروهها، جبهه‌ها و توافقاتها را در بر می‌گیرد. گفتنی است که انتخاب و گزینش شخصیتها و سازمانها، بدون توجه به اصول فکری و خط مشی سیاسی آنان صورت گرفته است. بنابراین پرداختن به شرح زندگانی افراد مورد نظر یا معرفی احزاب و جمعیتهای فلسطینی به معنی تأیید عملکرد سیاسی آنان نیست، بلکه مبنای انتخاب صرفاً نقش و تأثیر آنان بر روند جنبش ملی فلسطین و یا شهرت آنان در عرصه سیاست و فرهنگ بوده است.

به‌رغم دقتها و وسوسهای علمی اعمال شده مسلماً پژوهش حاضر عاری از اشتباه و کاستی نیست. از آنجا که این مجموعه در واقع نخستین گاهشمار رویدادهای معاصر فلسطین است، نگارنده تلاش داشته تا اطلاعاتی جامع و دقیق به خوانندگان خود ارائه دهد. با توجه به تازه بودن این اثر امید است که خوانندگان محترم کاستیهای آن را بر ما ببخشایند و با نقد منصفانه خود ما را در برطرف کردن نارسائیهای موجود و تکمیل این مجموعه یاری رسانند. ما نیز خاضعانه تذکرها و راهنماییهای محققان عزیز را به دیده منت پذیرائیم.

در پایان بر خود لازم می‌دانم تا مراتب سپاس و قدردانی خود را از تمامی عزیزانی که با ارائه منابع مورد نیاز امکان پژوهش و تدوین این مجموعه را از آغاز تا انجام برایم فراهم ساختند، ابراز دارم.